

SVERIGEFÖRHANDLINGEN

RAMAVTAL 9 – ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

RAMAVTAL OM FINANSIERING OCH MEDFINANSIERING AVSEENDE ÖKAD TILLGÄNGLIGHET I STORSTÄDERNA SAMT ÖKAT BOSTADSBYGGANDE –

RAMAVTAL 9 - ÖSTLIG FÖRBINDELSE I STOCKHOLM

Innehållsförteckning

1. Parter
2. Inledning
3. Definitioner
4. Syftet med Ramavtalet mm
5. Parternas åtaganden
6. Finansiering och betalning
7. Tidplan
8. Projektgenomförande, drift och underhåll
9. Organisation och samverkan
10. Markåtkomst
11. Särskilt om detaljplaner
12. Avtalstid och uppsägning
13. Ändring av avtalet
14. Avtalets giltighet
15. Ändrade förutsättningar

1. Parter

1. Staten genom Sverigeförhandlingen
2. Stockholms läns landsting
3. Lidingö kommun
4. Nacka kommun
5. Stockholms stad
6. Värmdö kommun
7. Trafikverket

Staten, genom Sverigeförhandlingen, Stockholms läns landsting, Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad, Värmdö kommun och Trafikverket benämns i den följande enskilt för "Part" och gemensamt för "Parterna". Lidingö kommun, Nacka kommun, Stockholms stad och Värmdö kommun benämns nedan enskilt nedan enskilt för "Kommun(en)", och gemensamt för "Kommunerna". Stockholms läns landsting benämns nedan enskilt för "Landstinget". "Staten, genom Sverigeförhandlingen" och Trafikverket, benämns nedan enskilt för "Staten".

---

2. Inledning

- 2.1 Enligt kommittédirektiv (2014:106 och 2014:113) för Sverigeförhandlingen ska de av regeringen utsedda förhandlingspersonerna genomföra förhandlingar och ingå överenskommelser med berörda kommuner, landsting och andra berörda aktörer i Stockholms län, Västra Götalands län samt Skåne län kring åtgärder som förbättra tillgängligheten och kapaciteten i transportsystemet och leder till ett ökat bostadsbyggande i storstadsregionerna i dessa län. Storstädernas tillväxt förutsätter effektiva och hållbara trafiksystem, förtätning som ger attraktiva städer och dynamiska arbetsmarknadsregioner för människor och företag.
- 2.2 Det är viktigt att dessa investeringar utformas på ett sätt som ger kostnadseffektiva trafiklösningar och möjliggör ett ökat bostadsbyggande, effektiv arbetspendling samt väl fungerande arbetsregioner. En förtätad region med ett ändamålsenligt trafiksystem bidrar till utvecklingen.
- 2.3 Regeringen har i direktiven för de senaste omgångarna av åtgärdsplanering uppdragit åt berörda myndigheter att permanent pröva medfinansiering i planerings- eller genomförandeskedet.

Det förutsätter att berörda kommuner, regioner och andra aktörer samverkar för en effektiv utformning och maximal samhällsekonomisk lönsamhet av storstadssatsningen i syfte att hitta de bästa lösningarna för utformning och finansiering av stationer och omkringliggande infrastruktur. Samtliga Parter har inför ingående av detta Ramavtal inskickat nyttoanalys som underlag för Parts deltagande i finansieringen.

2.4 Syftet med Sverigeförhandlingens uppdrag är dels att analysera behoven av åtgärder i storstadens transportinfrastruktur på ett sätt som maximerar deras samhällsekonomiska lönsamhet dels identifiera kostnadseffektiva åtgärder som leder till en förbättrad tillgänglighet och ett ökat bostadsbyggande i framförallt storstäderna med fokus på resurseffektivitet, hållbarhet och förtätning.

2.5 Sverigeförhandlingens arbetsätt är nyttoaserat och det är därför nödvändigt att, inför överenskommelse om olika Parters åtaganden och ingående av Ramavtal och Objektavtal samt andra relaterade avtal, beskriva i en nyttoanalys nyttor som uppstår såväl lokalt som regionalt vid en investering i åtgärder för storstadens transportinfrastruktur, åtgärder för nya bostäder och ökad tillgänglighet. Detta är ett gemensamt projekt för Staten, alla berörda Kommuner, Landstinget med flera. Uppskattning och kvantifieringar av nyttor utgör dock inte avtalsinnehåll och om gjorda antaganden om nyttor inte infrias medför detta inte att ingångna avtal ska justeras.

3. Definitioner

3.1 I detta Ramavtal ska följande begrepp ha den innebörd som framgår nedan:

Ramavtalet:	avser detta Ramavtal inklusive bilagor
Objektavtal(en):	avser avtal, inklusive bilagor, avseende finansiering, medfinansiering och bostadsbyggande som har träffats mellan berörda Parter och som bilagts Ramavtalet i undertecknade versioner.
Huvudprojekt:	avser alla åtgärder i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö/Lund/Helsingborg med omnejd.
Projekt:	avser genomförandet av samtliga åtgärder som ingår i var och en av storstadsområdena och för vilka separata Ramavtal ska ingås mellan berörda Parter.
Objekt:	avser byggandet av delsträckor och åtagande om bostadsbyggande för berörda Parter för vilka Objektavtal ska ingås.

Projektmedel:	avser medel som Parterna förbundit sig att enligt detta Ramavtal inklusive bilagor tillskjuta för genomförande av åtgärderna. Projektmedel omfattar inte Kommunernas kostnader för bostadsbyggande eller vidtagande av övriga åtgärder som inte Staten ska svara för eller genomföra.
Genomförandeavtal:	avser avtal som ska ingås vid ett senare skede i Projekten mellan Trafikverket och berörda Parter enligt Objektavtalen som behandlar principerna för genomförandet av respektive Projekt. Trafikverket ansvarar för ingåendet av Genomförandeavtal med berörda Parter.
Styrelsen:	har den innebörd som framgår av punkt 9.
Projektstyrelse:	har den innebörd som framgår av punkt 9.

3.2 Till detta Ramavtal biläggs undertecknade Objektavtal för berörda Parter inom Östlig förbindelse i Stockholm.

3.3 Vid eventuella motstridigheter mellan Ramavtalet och Objektavtalen ska Ramavtalet äga företräde. Vid motstridighet mellan vad som anges i Ramavtalet och dess bilagor ska vad som anges i Ramavtalet äga företräde. Vid motstridighet mellan vad som anges i de olika bilagorna till Ramavtalet ska bilagenumereringen gälla såsom prioritetsordning.

3.4 Avtalsstruktur

4. Syftet med Ramavtalet/omfattning/ansvarsfördelning/genomförande

- 4.1 Syftet med detta Ramavtal är att reglera förutsättningarna för genomförandet av Projektet.
- 4.2 Vad som omfattas av Projektet respektive i Projektet ingående Objekt framgår av Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) till Ramavtalet samt även, på Objektnivå, av respektive Objektavtal. Bilaga 2 har framtagits gemensamt med Trafikverket och innehåller, förutom en beskrivning av Projektet och respektive Objekt, beskrivning av respektive Parts ansvar, tekniska gränssnitt, investeringskostnad och en övergripande tidplan för Projektet och respektive Objekt.
- 4.3 Kommunerna, i sin egenskap av medfinansierare, och Staten, i sin egenskap av huvudman ansvarig för genomförande av Huvudprojektet och Projektet, äger rätt att efter ingående av Ramavtal och Objektavtal, och utan att villkoren i Ramavtalet eller Objektavtal ändras i övrigt, göra skäliga justeringar och anpassningar av Bilaga 2 såsom till exempel, men inte begränsat till, om det krävs för att uppnå övergripande systemkrav för Huvudprojektet eller Projektet respektive om det krävs för samordning mellan olika Ramavtal och/eller Objektavtal.
- 4.4 Respektive Objekt för utbyggnaden i enlighet med Projektet kommer att planläggas antingen med detaljplan enligt plan- och bygglagen (2001:900) eller järnvägsplan enligt lag (1995:1649) om byggande av järnväg eller med både detaljplan och järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg. Den slutliga linjedragningen av tunnelbanelinjer/spårtrafiken ska göras i samråd med berörda Parter inom ramen för planläggningen.

5. Parternas åtaganden

Parterna åtar sig följande:

- 5.1 Utbyggnaden av Projektet ska genomföras enligt åtagande i detta Ramavtal.
- 5.2 Vid sidan av Projektet och utanför Projektmedlen, men inom ramen för Ramavtalet, ingår det i Kommunernas respektive åtagande- och som en central förutsättning för Projektet att bygga bostäder enligt vad som närmare anges i respektive Objektavtal.
- 5.3 Finansiering och medfinansiering ska ske enligt åtagande i detta Ramavtal.
- 5.4 Parts uttömmande ansvar enligt detta Ramavtal, är begränsat till att tillskjuta Projektmedel enligt vad som anges i Ramavtalet och/eller ansvara för andra åtaganden som enligt Ramavtalet åvilar sådan Part.

5.5 Trafikverket och Landstinget åtar sig att i kommande planering verka för att kollektivtrafikutbyggnad bidrar till att sprida resenärsnyttan samt öka arbetsmarknads- och näringslivsnyttan.

5.6 Trafikverket och Landstinget åtar sig att verka för samverkan mellan berörda kommuner för att trygga markåtkomst för genomförandet av Projektet.

6. Finansiering och betalning

6.1 Genomförandet av utbyggnaden av Projektet ska ske med medel från följande:

- Trafikverket (Huvudman)
- Medfinansiering från Landstinget
- Medfinansiering från kommuner
- Förskott från kommuner

6.2 Den totala investeringskostnaden för Projektet uppgår till **xxxx kronor**.

6.3 När i detta Ramavtal hänvisas till kostnader och andra finansiella regleringar, är sådana kostnader och andra finansiella regleringar angivna i 2015 års prisnivå.

6.4 Trafikverket står för eventuella kostnadsökningar för de delar av Projektet som inte enligt Ramavtalet (eller i förekommande fall Objektavtal) åvilar Kommunerna i den mån detta medför att den totala investeringskostnaden överskrids. Detta gäller under förutsättning att kostnadsökningen inte föranletts av krav från Kommunerna på standardhöjning, tillägg och/eller andra förändringar/förbättringar (i den mån det medför kostnadsökningar) jämfört med vad som angivits i Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) och, på Objektnivå, i respektive Objektavtal. För det fall Kommun önskar införa förändringar i jämförelse med vad som angivits i Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) som hänvisas till ovan och, på Objektnivå, i respektive Objektavtal under förutsättning att Parterna enas om detta (varvid noteras att sådana av Kommun påkallade förändringar måste vara genomförbara med beaktande av den övergripande funktionen och tidplanen), ska respektive Kommun stå för de eventuella kostnadsökningar som förändringen medför.

6.5 Trafikverket ska finansiera Projektet med **totalt xxxxxxxxxx kronor**.

6.6 Finansiering och Medfinansieringen beräknas uppgå till **totalt xxxxxxxxxx kronor** och fördelas enligt följande:

Part	Belopp
Staten (Huvudman)	
Stockholms Läns Landsting	
Lidingö kommun	
Nacka kommun	
Stockholms stad	
Värmdö kommun	
Summa	

6.7 Villkor för Parts tillskjutande av Projektmedel för utbyggnaden av Projektet, förskottering m.m. regleras i Objektavtalen till detta Ramavtal för respektive Part samt i Bilaga 1 (Investerings-, förskottering- och finansieringsplan).

7. Tidplan

7.1 Trafikverket har upprättat en övergripande tidplan för Projektet vilken framgår av Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan). Trafikverket har vid upprättandet av den övergripande tidplanen så långt det är möjligt i detta skede tagit hänsyn till den risk för förseningar av Projektet som kan komma att följa av bland annat antagandeprocesser av detaljplaner, miljöaspekter m.m. Tiden är dock angiven exklusive tid för överklaganden.

7.2 Parterna ska hålla varandera informerade om omständigheter som kan komma att påverka tidplanerna.

7.3 För det fall Projektet skulle försenas jämfört med den övergripande tidplan som inkluderats i Bilaga 2 (Specifikation inklusive tidplan) åtar sig Parterna att på oförändrade villkor vidta samtliga de åtaganden som enligt Ramavtalet åvilar sådan Part, oaktat att fullgörandetidpunkten för Parts åtagande ska ske vid en senare tidpunkt.

8. Projektgenomförande, drift och underhåll

8.1 Trafikverket är huvudman för Projektet och kommer att svara för projektgenomförandet.

8.2 Trafikverket svarar också för drift och underhåll av samtliga anläggningar som ingår i Projektet.

9. Organisation och samverkan

9.1 För att möjliggöra utbyggnaden av Projektet i tid och till en överenskommen kostnad krävs att samtliga Parter bemannar sin organisation med resurser i den omfattning som krävs för att genomföra Projektet.

9.2 Parternas samverkan ska huvudsakligen ske på två nivåer:

- Ett partssammansatt samverkansorgan ("Styrelsen") för principiella frågor med överblick över samtliga Ramavtal/Projekt och bostadsbyggande med partsrepresentanter från samtliga Projekt. Styrelsen tillsätts av regeringen.
- En styrelse för respektive Ramavtal/Projekt ("Projektstyrelse"), med två representanter vardera från tjänstemannaorganisationen inom Trafikverket och berörda Kommuner. Eventuella representanter från Staten medverkar vid behov.

9.3 Trafikverket ska tillsätta en partssammansatt styrgrupp för genomförandet av utbyggnaden som stöd i arbetet.

9.4 Styrelsen respektive Projektstyrelsen kan besluta att representanter från andra intressenter ska kallas till och får närvara vid ett eller flera möten då så bedöms nödvändigt och lämpligt. Parterna ska gemensamt verka för att allmänheten får den information som behövs i samband med genomförandet av Projektet. Trafikverket har dock huvudansvar och ska upprätta en kommunikationsplan i samråd med övriga Parter.

Styrelsen

9.5 Under statens ordförandeskap bildas en Styrelse som ska bestå av en ordinarie ledamot och ersättare per Part. Respektive Part utser sin ledamot och ersättare. Staten utser sekretariat för Styrelsen. Föredragande i Styrelsen är även ansvarig tjänsteman i Landstinget.

9.6 Styrelsen ska behandla frågor som rör Parternas gemensamma åtaganden och Huvudprojektet. Därutöver ska Styrelsen tillse att respektive Projektets genomförande följer de åtaganden som finns i respektive Ramavtal.

9.7 Styrelsen behandlar frågor som rör arbetena enligt Ramavtalen såsom:

- Projektens omfattning och avgränsning
- Huvudtidplan
- Budget och prognoser för Projekten, samt
- Andra frågor av stor vikt eller av väsentlig betydelse

9.8 Inom ramen för Styrelsens arbete åligger det att följa respektive Projektstyrelse. Som princip ska varje Projektstyrelse ha ett långtgående mandat att fatta och verkställa beslut inom respektive Projekt, så länge sådant beslut eller verkställande inte står i strid med det aktuella Projektet, respektive Ramavtal eller de ekonomiska ramar som fastställts för Projektet.

9.9 De överenskommelser etc. som träffas inom Styrelsen kan komma att behöva godkännas av respektive Parts beslutande organ för att äga giltighet.

9.10 Parterna är överens om att Staten ansvarar för uppföljning och årlig rapportering till regeringen av Ramavtalens genomförande. Uppföljningen innefattar respektive Ramavtal, eventuella ändringar och tilläggsavtal såsom ökat bostadsbyggande och ekonomi i Huvudprojektet, finansiering- och samhällsekonomisk nytta. Uppföljningen sker tertial- och årsvis baserat på av bland annat Kommunerna och Trafikverket insänd redovisning.

9.11 Styrelsen kan, när så bedöms erforderligt adjungera lämplig person med expertkompetens till Styrelsen för deltagande i en eller flera frågor.

Projektstyrelsen

9.12 En Projektstyrelse för Projektet ska utses av Trafikverket. Projektstyrelsen ska vara ansvarig för Projektet, och rapporterar till Parterna och Styrelsen. Projektstyrelsens mandat utgår från detta Ramavtal. Projektstyrelsen ansvarar för att, vid behov, enhälligt och utifrån Genomförandeaftalen besluta om inriktningen för utbyggnaden.

10. Markåtkomst

Trafikverket åtar sig att med Projektmedel svara för den markåtkomst som behövs för genomförande av Projektet, dels under byggtiden, dels under drifttiden. För mark som ägs av annan Part gäller förutsättningar närmare reglerade i Objektavtalen.

11. Särskilt om detaljplaner

11.1 Parterna är medvetna om att respektive beslutande organ beslutar om att anta detaljplaner. Beslut om detaljplan ska föregås av samråd med de som berörs av detaljplanen och Kommunerna ska även vidta andra beredningsåtgärder enligt lag för antagande av detaljplan. Parterna är medvetna om att sakägare har rätt att överklaga beslut om antagande av detaljplan och att beslut kan komma att prövas av länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen, vilket kan komma att påverka tidplanen för Projektet.

11.2 Parterna är överens om att respektive Objektavtal inte är bindande för respektive part vid prövning av förslag till detaljplan.

12. Avtalstid och uppsägning

12.1 Ramavtalet och respektive Objektavtal gäller från dess ikraftträdande och intill dess att samtliga Projekt och Objekt genomförts respektive Parternas övriga åtaganden enligt Ramavtalet och Objektavtalet fullgjorts.

12.2 Ramavtalet och respektive Objektavtal kan inte sägas upp eller frånträdas av Part med mindre än att samtliga Parter enas därom.

13. Ändring av avtalet

Samtliga ändringar och tillägg till detta Avtal ska vara skriftliga och godkända av samtliga Parternas beslutande organ för att gälla.

14. Avtalets giltighet

Detta Ramavtal gäller under följande förutsättningar:

- Stockholms Läns Landstingsfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Lidingö kommuns kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Nacka kommuns kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Stockholms stads kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Värmdö kommuns kommunfullmäktige godkänner Ramavtalet genom ett beslut som vinner laga kraft;
- Staten undertecknar detta Ramavtal samt att regeringen godkänner Ramavtalet

15. Ändrade förutsättningar

Om något villkor enligt punkt 14 inte kan uppfyllas, någon del inte kan genomföras på grund av att planer, tillstånd eller liknande inte erhålls, kraftigt försenas eller erhålls med innehåll som i viss mån avviker från vad som förutsattes vid detta Ramavtals ingående, ska Parterna i god anda och med utgångspunkt i villkoren i Ramavtalet (jmf t.ex. punkt 6.3 i Ramavtalet och punkt 4.5 i Bilaga 2) diskutera hur detta ska påverka Ramavtalet och förutsättningarna för dess uppfyllande. Utgångspunkten för en sådan diskussion ska vara att enas om sådana anpassningar av Ramavtalet som krävs för att så långt som möjligt vidmakthålla de principer som legat till grund för ingående av detta Ramavtal (dock med beaktande av de förhållanden/ändrade förutsättningar som föranlett sådan diskussion/justering). Vad som anges i denna punkt ska gälla Parterna emellan oberoende av om villkoren för ikraftträdande av Ramavtalet i punkt 14 är uppfyllda.

Ort datum

Stockholms Läns Landsting

Lidingö kommun

Nacka kommun

Stockholms stad

Värmdö kommun

Trafikverket

Staten genom Sverigeförhandlingen

Bilagor:

Bilaga 1. Investering-, förskottering- och finansieringsplan

Bilaga 2. Specifikation inklusive tidplan